RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 94.533 van 5 april 2001
in de zaak A. 101.658/XII-2994.

In zake : Kim DERUDDER,
die woonplaats kiest bij
advocaat P. MONBAILLIU,
kantoor houdende te KNOKKE-HEIST,
Natiënlaan 75 B

tegen :

de Hogeschool GENT,
die woonplaats kiest bij
advocaat E. BRAL,
kantoor houdende te GENT,
Henleykaai 3 R.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Kim DERUDDER op 13 maart 2001 heeft ingediend waarbij hij bij uiterst dringende noodzakelijkheid, eensdeels, de schorsing vordert van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 23 februari 2001 van de examencommissie betreffende het tweede jaar sociaal werk, departement Sociaal-Agogisch werk van de Hogeschool Gent waarbij hij niet geslaagd wordt verklaard en, anderdeels, vraagt om "de verwerende partij de rechtsplicht op te leggen tot handelen, meer bepaald tot het positief delibereren van verzoeker";

Gezien het verzoekschrift van dezelfde datum waarbij dezelfde verzoeker aan de Raad van State vraagt als voorlopige maatregel te bevelen, dat de verwerende partij zou overgaan tot "herdeliberatie van verzoeker betreffende het tweede jaar sociaal werk, en dit ten spoedigste", zulks onder verbeurte van een

dwangsom van 10.000 frank per dag voor iedere dag dat te laat zou worden overgegaan tot de herdeliberatie;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift waarbij verzoeker de nietigverklaring vordert van de voormelde beslissing van 23 februari 2001;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 21 maart 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 27 maart 2001, om 9.30 uur;

Gelet op de beschikking van 30 maart 2001 waarbij aan verzoeker het voordeel van de kosteloze rechtspleging wordt verleend;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter D. VERBIEST;

Gehoord de opmerkingen van advocaat P. MONBAILLIU, die verschijnt voor verzoeker, en van advocaat E. BRAL, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur D. MAREEN;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens dienstig voor de zaak de volgende zijn :

1.1. Verzoeker volgt aan de Hogeschool Gent, departement Sociaal-Agogisch werk gedurende het academiejaar 1998-1999 het tweede jaar sociaal werk.

In tweede zittijd behaalt verzoeker vier onvoldoendes en wordt geoordeeld dat hij niet geslaagd is maar wordt hem toegestaan de punten van acht van de zestien opleidingsonderdelen naar het volgende jaar over te zetten.

1.2. Tijdens het academiejaar 1999-2000 doet verzoeker het tweede jaar sociaal werk aan de Hogeschool Gent over.

Hij volgt tevens opleidingsonderdelen uit het jaarprogramma van het derde jaar in het kader van een individueel aangepast jaarprogramma.

Wat het tweede jaar betreft, wordt verzoeker noch in eerste, noch in tweede zittijd geslaagd verklaard.

In tweede zittijd heeft hij onvoldoende cijfers voor twee van de zestien opleidingsonderdelen economie (9.0/20) en strafrecht-jeugdrecht (6.0/20).

1.3. Hij tekent bezwaar aan tegen de laatst-genoemde beslissing van 19 september 2000 en uit in diverse brieven een aantal grieven betreffende zijn quotering op de voornoemde twee opleidingsonderdelen maar vooral vraagt hij of hij toch niet kan worden gedelibereerd.

Bij brief van 9 oktober 2000 verzoekt hij om hem als vrij student in het laatste jaar in te schrijven.

Op 12 oktober 1999 wordt hem gemeld dat een buitengewone zitting van de examencommissie tweede jaar zal doorgaan op woensdag 25 oktober 2000.

Die dag beslist de examencommissie het negatieve resultaat te behouden.

1.4. Verzoeker vraagt daarop bij uiterst dringende noodzakelijkheid aan de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de negatieve beslissingen van 19 september en 25 oktober 2000 die te zijnen opzichte zijn genomen.

1.5. Bij arrest nr. 91.057 van 23 november 2000 wordt de schorsing bevolen van de tenuitvoerlegging van die beslissingen.

1.6. Na vier brieven van verzoeker wordt hem medegedeeld dat de examencommissie een buitengewone zitting belegt op 19 december 2000 en hij daarop gehoord kan worden.

In de beslissing van diezelfde dag worden de examens strafrecht-jeugdrecht en economie aan een uitvoerig onderzoek onderworpen en de quotering op elke vraag wordt telkens "correct en gegrond" bevonden. Voorts worden verzoekers attitude en betrokkenheid bij de opleidingsonderdelen en het werkveld negatief beoordeeld, evenals zijn geringe progressie doorheen zijn studiecurriculum. Het "globale examenresultaat" wordt als onvoldoende beschouwd en geconcludeerd wordt dat, "in dit geval er onvoldoende elementen zijn om, rekening houdende met de omstandigheid dat betrokkene twee tekorten heeft die volgens het gebruik in het betrokken departement niet delibereerbaar zijn, in het voordeel van de student een beslissing te nemen".

1.7. Verzoeker vraagt daarop bij uiterst dringende noodzakelijkheid aan de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van die beslissing van 19 december 2000 en bij wijze van voorlopige maatregel te bevelen dat hij zou worden toegelaten tot het academiejaar 2000/2001 teneinde het derde jaar sociaal werk verder te kunnen afwerken.

1.8. Bij arrest nr. 92.026 van 9 januari 2001 wordt schorsing bevolen van de tenuitvoerlegging van die beslissing en bevel gegeven om verzoeker in te schrijven en laatstens op 16 januari 2001 tot een nieuwe herdeliberatie te doen overgaan.

1.9. Bij brief van 9 januari 2001 vraagt verzoeker om een spoedige herdeliberatie.

Op 10 januari 2001 wordt verzoeker ingeschreven in het derde jaar, optie sociaal-cultureel werk.

1.10. Op 16 januari 2001 wordt verzoeker opnieuw niet-geslaagd verklaard.

1.11. Op vraag van verzoeker wordt de tenuitvoerlegging van die beslissing door de Raad van State bij arrest nr. 93.149 van 8 februari 2001 geschorst.

In dit arrest wordt gesteld hetgeen volgt :

> "(...) Overwegende dat met de bestreden beslissing van 16 januari 2001 verzoeker opnieuw niet geslaagd wordt verklaard; dat ditmaal de motivering is gesteund op het gebruik van een 'leidraad' die volgens de bestreden beslissing voor alle examencommissies van het departement zou zijn goedgekeurd en consequent door al de examen-commissies 1999-2000 in het departement zou zijn

gehanteerd; dat voor het eerst die leidraad aan de Raad van State wordt voorgelegd alsmede de resultaten en beslissingen betreffende de andere studenten van het jaar van verzoeker waarover de betrokken examencommissie heeft geoordeeld in de tweede zittijd;

Overwegende dat een overheid zoals de examencommissie, die handelt in uitoefening van een discretionaire bevoegdheid, zichzelf weliswaar een gedragslijn - te dezen de leidraad -lijkt te kunnen opleggen maar zichzelf daaraan niet absoluut lijkt te mogen binden; dat het er evenwel te dezen op lijkt dat de examencommissie de richtlijn zonder meer heeft toegepast zonder dat ze daarbij de concrete omstandigheden van verzoekers situatie in overweging heeft genomen; dat aldus bij de beoordeling de voorgaande arresten van de Raad van State hadden moeten worden betrokken; dat overigens de voornoemde leidraad zelf uitdrukkelijk voorschrijft dat ook van het globale resultaat wordt gesproken, van de aard van de opleidingsonderdelen, van het aantal tekorten, de som van de tekorten en hun gewicht; dat niettemin in de bestreden beslissing een beoordeling blijft ontbreken van de waarde van het globale resultaat van 62,4 %, van de aard van de opleidingsonderdelen 'strafrecht-jeugdrecht' en 'economie' waarin de tekorten zich voordeden en van het gewicht van die tekorten in het licht van het totaalpercentage;

Overwegende dat aldus is gebleken dat het middel steunend op schending van de materiële motiveringsplicht, ernstig is; dat ook aan de tweede van de door het voormelde artikel 17 gestelde voorwaarden is voldaan en de aangevochten beslissing in haar tenuitvoerlegging dient te worden geschorst;"

2. Over de grondvoorwaarden van de schorsing.

2.1. Overwegende dat krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.2.1. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat verzoeker de bestreden beslissing aanwrijft dat "zij opnieuw niet gemotiveerd is, zoals de wet vereist" en dat de verwerende partij "opnieuw de motiveringsplicht schendt"; dat verzoeker daarbij een aantal onderdelen van de bestreden beslissing bespreekt; dat verzoekers nadere grieven hierna zullen worden onderzocht;

2.2.1.1. Overwegende dat verzoeker vooreerst stelt dat de examencommissie opnieuw haar "deliberatie-leidraad" heeft toegepast zonder rekening te houden met de bijzondere elementen die een afwijking van de leidraad verantwoorden; dat hij naar het aangehaalde arrest nr. 93.149 van de Raad van State verwijst waarin werd aangenomen dat die leidraad concreet diende te worden toegepast op verzoekers situatie; dat hij opmerkt dat de beraadslaging slechts 25 minuten duurde, zodat hij "zich terecht afvraagt in hoeverre er een bespreking van de situatie van de student alsmede een algemene rondvraag kan zijn geweest", dat in een dergelijke tijdspanne de beraadslaging onmogelijk grondig en zorgvuldig kan zijn gebeurd, dat niet eens alle leden van de examencommissie aan het woord kunnen geweest zijn en dat evenmin de motivering van de beslissing besproken kan zijn geweest;

Overwegende dat de bestreden beslissing een motivering van vijf bladzijden bevat; dat daarin verwezen wordt naar de deliberatieleidraad, de criteria daarvan worden herhaald en vervolgens wordt vastgesteld dat verzoekers globale examenresultaat door zijn twee tekorten volgens de leidraad reeds voldoende kan zijn om niet te slagen "tenzij één of meerdere leden van de examencommissie voldoende zwaarwegende positieve argumenten aanhalen waar de meerderheid van de examencommissie kan mee akkoord gaan"; dat

vervolgens relaas wordt gedaan van een "algemene rondvraag teneinde na te gaan of één van de leden van de examencommissie dergelijke argumenten naar voren wenste te brengen" maar wordt vastgesteld dat "niemand het woord nam"; dat in de bestreden beslissing voorts het lichte tekort van 9/20 en het zware tekort van 6/20 worden besproken; dat wordt vastgesteld dat, hoewel het eerste tekort "aanleiding zou kunnen geven tot deliberatie", het tweede tekort wijst op "absoluut onvoldoende kennis van het desbetreffende opleidingsonderdeel"; dat voorts het belang van de beide opleidingsonderdelen wordt geaffirmeerd in het licht van de gekozen studierichting; dat de bestreden beslissing ten slotte met unanimiteit is genomen; dat in de huidige stand van de procedure aldus, in tegenstelling tot hetgeen verzoeker beweert, niet kan worden gesteld dat de bedoelde leidraad niet concreet op verzoekers situatie zou zijn toegepast, noch dat de voorliggende beslissing, die geheel of gedeeltelijk in project kan zijn voorbereid, niet in 25 minuten zou kunnen zijn genomen, nu verzoeker bij de leden van de examencommissie blijkbaar geen enkele verdediger heeft gevonden;

2.2.1.2. Overwegende dat verzoeker voorts aanvoert dat de "examencommissie tot haar besluit komt na te hebben geoordeeld dat voor minstens drie van de vier mogelijke opties voor het derde jaar, namelijk maatschappelijk werk, sociaal cultureel werk en maatschappelijke advisering, veelal leiden naar toepassing van strafrecht-jeugdrecht en economie(,) dat de examencommissie bij het nemen van de beslissing rekening heeft gehouden met de door verzoeker thans -doch niet definitief- gekozen optie sociaal-cultureel werk (en) dat nochtans niets belet dat verzoeker vooralsnog van optie verandert en de vierde optie -personeelswerk- kiest";

Overwegende dat verzoeker in deze kritiek vooralsnog niet kan worden bijgetreden; dat de examencommissie immers lijkt te mogen benadrukken dat de bedoelde twee opleidingsonderdelen in het licht van de gehele opleiding een bepaald belang vertonen, namelijk voor minstens drie van de vier opties, zonder daarbij in rekening te moeten brengen voor welke optie verzoeker effectief heeft gekozen;

2.2.1.3. Overwegende dat verzoeker voorts de opvatting van de examencommissie betwist, namelijk dat de twee tekorten niet als toevallige eenmalige tekorten kunnen worden beschouwd; dat verzoeker daarbij enkel nader betoogt "nochtans erop (te hebben) gewezen dat hij bij een vorige examenperiode reeds geslaagd was geweest voor beide vakken" en dat "de examencommissie evenmin rekening heeft willen houden met het morele aspect van (het) feit (dat enkel rekening mag worden gehouden met de huidige resultaten)";

Overwegende dat bij de beoordeling van de tekorten op hun eventueel "toevallig eenmalig" karakter, de examencommissie geen rekening heeft willen houden met het feit dat verzoeker bij een vorige examenperiode reeds een keer voor de in het geding zijnde opleidingsonderdelen voldoende cijfers haalde; dat door aldus wat onder een "toevallig eenmalig" tekort moet worden verstaan te beperken tot de uitslagen van het studiejaar dat beoordeeld diende te worden, de examencommissie de inhoud van dat begrip niet lijkt te hebben miskend;

2.2.1.4. Overwegende dat verzoeker voorts het motief van de bestreden beslissing betwist, "dat er geen bijkomende elementen aangebracht werden door de student of zijn raadsman, die van aard zouden kunnen

zijn dat de examencommissie enkel het behaalde percentage in aanmerking zou kunnen nemen om de twee tekorten als onbestaande te beschouwen, of op te trekken" en stelt dat op geen enkel ogenblik is rekening gehouden met zijn "individuele omstandigheden", doch enkel met zijn resultaten; dat verzoeker daarbij verwijst naar het feit dat door hem de arresten van de Raad van State zijn neergelegd, hij bij niet-slagen zijn overdrachten verliest, hij reeds voor het derde jaar op opleidingsonderdelen telkens 12/20 haalde en zich na zijn inschrijving in het derde jaar ten volle hiervoor inzet; dat verzoeker nog stelt dat enkel negatieve gegevens te zijnen opzichte door de examencommissie in ogenschouw zijn genomen;

Overwegende dat in de bestreden beslissing de examencommissie rekening lijkt te hebben gehouden met die resultaten van verzoeker waarop zij haar beslissing kon steunen; dat zij daarbij die resultaten bij toepassing van de criteria van de deliberatieleidraad in hun globaliteit heeft beoordeeld, de tekorten heeft besproken in het licht van de aard van de betrokken opleidingsonderdelen, hun som en hun gewicht, en heeft onderzocht of zij toevallig en eenmalig waren; dat daarbij de examencommissie binnen de haar toekomende beoordelingsbevoegdheid lijkt te zijn gebleven door aan te nemen dat al hetgeen is aangebracht door verzoeker als zogenaamde buitengewone omstandigheden "niet van die aard zouden kunnen zijn" om de tekorten als onbestaande te beschouwen of op te trekken; dat de door verzoeker aangevoerde gegevens immers elementen lijken die dateren van voor of na zijn te beoordelen prestaties van het betrokken jaar en mogelijks de examencommissie of individuele leden daarvan tot een milde opstelling hadden kunnen bewegen maar deze daartoe niet verplichtte;

2.2.1.5. Overwegende dat verzoeker ten slotte naar punten van andere studenten verwijst die hij in detail zou hebben besproken in de nota die hij heeft neergelegd voor de examencommissie en waaruit zou blijken dat er sommige studenten positief gedelibereerd werden hoewel hun globaal resultaat lager was dan dat van verzoeker "en/of het aantal tekorten in gewicht meer waren";

Overwegende dat de leidraad, waartegen op zich niets wordt ingebracht, tot een gelijke behandeling van de geëxamineerden moet bijdragen; dat hij in het geval van verzoeker juist lijkt toegepast; dat verzoeker geen gevallen aanwijst die met het zijne vergelijkbaar zijn en waarin de betrokken studenten, ofschoon zij volgens de leidraad niet geslaagd dienden te zijn verklaard, toch positief gelibereerd zijn geworden; dat het middel niet ernstig is;

2.2.2. Overwegende dat verzoeker tevens betoogt dat met de bestreden beslissing thans een derde maal het gezag van gewijsde van de vorige schorsings-arresten zou zijn geschonden, die "tot drie maal toe bijzondere motieven hebben gevraagd en de wijze om deze te formuleren hebben aangegeven"; dat deze summiere argumentatie niet lijkt te kunnen worden bijgetreden in zoverre zij zou kunnen worden aangemerkt als een middel waarin schending van het gezag van gewijsde wordt aangevoerd; dat verzoeker daarin immers niet aantoont op welke wijze de examencommissie zich niet zou hebben gevoegd naar enig met gezag van gewijsde door de Raad van State beslecht rechtspunt; dat integendeel moet worden vastgesteld dat na het aangehaalde arrest nr. 93.149 de examen-commissie tot "herdeliberatie" is overgegaan en dus, met respect voor dat schorsingsarrest, de in haar tenuitvoerlegging geschorste laatste

deliberatiebeslissing impliciet doch zeker heeft ingetrokken en zelfs voorts in de motivering van de bestreden beslissing de zienswijze van de Raad van State lijkt te hebben willen volgen door de voornoemde leidraad concreet op verzoeker toe te passen; dat ook dat middel niet ernstig is;

2.3. Overwegende dat niet is voldaan aan de tweede door artikel 17, §§ 1 en 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid te kunnen bevelen; dat die vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing af te wijzen;

3. Over de voorlopige maatregelen en de dwangsom.

Overwegende dat de verwerping van de vordering tot schorsing de verwerping van de vordering tot het bevelen van een voorlopige maatregel onder verbeurte van een dwangsom met zich meebrengt,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Artikel 2.

De vordering tot het opleggen van een voorlopige maatregel onder verbeurte van een dwangsom wordt verworpen.

<u>Artikel 3</u>.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijf april 2001, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. LUST,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

S. DOMS. **D. VERBIEST.**